

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/102639,Wreczenie-Krzyza-Wolnosci-i-Solidarnosci-Andrychow-30-czerwca-2020.html>
26.04.2024, 17:17

Wręczenie Krzyża Wolności i Solidarności - Andrychów, 30 czerwca 2020

30 czerwca 2020 r. odbyło się uroczyste wręczenie Krzyża Wolności i Solidarności Władysławie Kołek oraz Danucie Swakoń przez dr. Andrzeja Sznajdera, dyrektora Oddziału IPN w Katowicach.

Władysława Kołek była w latach 1980-1989 działaczką Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” w Andrychowie.

Po wprowadzeniu stanu wojennego zaangażowała się w pomoc działaczom delegalizowanych struktur NSZZ „Solidarność”. Pomagała osobom internowanym i ich rodzinom, organizując zbiórki pieniężne.

W latach 1982-1989 zabezpieczała i przechowywała urządzenia i materiały drukarskie oraz prowadziła kolportaż ulotek i prasy opozycyjnej.

Danuta Swakoń w czasach PRL podejmowała szereg działań mających na celu odzyskanie przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz respektowania praw człowieka.

W dniach 11-14 marca 1971 r. uczestniczyła w strajku zorganizowanym w Andrychowskich Zakładach Przemysłu Bawełnianego „Andropol” w Andrychowie, w którym domagano się podwyżki płac dla pracowników przemysłu bawełnianego. Za udział w proteście Danuta Swakoń została zwolniona z pracy. Przez rok pozostawała bez stałego zatrudnienia. We wrześniu 1980 r. przywrócona do pracy w w/w zakładzie.

W latach osiemdziesiątych Danuta Swakoń współpracowała z nielegalnymi strukturami NSZZ „Solidarność”, zajmowała się m.in. kolportażem podziemnej prasy związkowej, uczestniczyła w Mszach za Ojczyznę, Pielgrzymkach Ludzi Pracy do Częstochowy oraz obchodach rocznicowych 3 Maja i 11 Listopada.

W 1988 r. współtworzyła Tymczasową Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” w „Andropolu”. Danuta Swakoń wchodziła w skład Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” w Andrychowie, struktury której zadaniem był przygotowanie wyborów 4 VI 1989 r.

***

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Źródłem uchwalenia Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.